

Szerkesztőség:

II-ik kerület 160. házszám,
hová a lap szellemirészét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
ádatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hír-
detések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:

TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:

VEVERÁN ISTVÁN. BATTIK MIKLÓS.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

A „Polgári kör“ jubileuma.

Azok között az egyetek és társaskörök között, melyek városunkban a leghosszabb és legtisztesebb multra tekinthetnek vissza, második helyen áll a „Polgári kör“, mely március 15-én ünnepli 50 éves fennállásának évfordulóját. Előtte csak pár évvel alakult meg a Casinó, ezen legelőkelőbb társaskörünk.

Az akkori politikai viszonyok között igen nehéz volt egy társaskör megalakítása, minthogy a reakciós kormányzat nagyfokú bizalmatlansággal viseltetett a társaskörök alakulása iránt, mert minden ilyes mozgalom mögött revolúciós irányzatokat sejtett.

A Casinó megalakulása nem járt oly nehézségekkel, mert városunk nagybirtokosai, köztük több mágnás is, könnyebben el tudták háritani az akadályokat, a kormánynak több bizalma volt ezeknek társadalmi mozgalmairól, mint a polgárságéban, melynek kebelében nem sokkal előbb fedeztetett föl és nyomtatott el a Helmann-féle conspiráció.

De hát a Casinó megalakulásával meg volt törve a jég s az akkori polgárság intelligensebb elemei fáradtságos küzdelmek után ki tudták vinni, hogy a felsőbb hatóság végre 1860. év végén engedélyezte a kör megalakítását.

Mig azonban a Casinó virágzásnak in-

dult, vagyonos tagjai nagy anyagi áldozatai mellett, addig a polgári kör, az elnyomtatás miatt stagnáló ipar és kereskedelem szűkös viszonyok között élő tényezői csak a legnagyobb erő feszítéssel bírták a kört fentartani, meg esett bizony, hogy a tagok maguk takarították s a ki legelőbb ment föl, az fütött be a közadakozásból összegyűlt tűzrevalóval.

Abban az időben középosztályunk alig volt s így érthető, hogy mily nehéz volt a kör fentartása, de a keveseknek nagy energiája, hazafias lelkesedése, a jövőbe való előre látása leküzdötte a nehézségeket és a kör végig haladt — sokszor bizony nehéz lélegzettel — félszázados útján, rá térvé az utóbbi években a fejlődés olyan magaslatára, a milyent az előtt bizony, — az agilitás hiányában — nagyon kevés időközökben ért el.

Mondhatnók talán, hogy az idő hozta meg, hogy a kör felismerte hivatását, tudja értékelni közéleti hatását kulturális működésének s hogy a fejlettebb viszonyok hatékonyabb eszközökhöz juttatták megerősödésének munkájában, mindazon általi elismeréssel kell adóznunk a kör vezetősége iránt, mely egészséges szellemet vitt a kör életébe és elevenséget fejlődésének folyamataiba.

Szép, fényes ünnepély keretében, új, diszes zászlójának felavatásával ünnepli

meg félszázados múltjának küzdelmeit, a mely ünnepély egyúttal bizonyosság is arról, hogy a kör életében és vezetésében fokozott munkásság indult meg és van folyamatban jövőjének biztosítására és ezzel közéletünk terén való közhasznú működésének fejlesztésére, a hazafias eszmék ápolására.

Most pedig, midőn a márciusi szellő, a szentséges hazafias érzésnek, az összetartás, áldozat készség és nemzeti büszkeségnek egy új színholuma, egy új nemzeti zászló bontja ki fenséges szárnyát, midőn a társ egyetek zászlói üdvözlik új társukat, mi is melegen üdvözöljük a kört e szép-ünnepélye alkalmából — márciusnak idusán, melyen mi is részt veszünk egy szál virággal, annak kijelentésével, hogy azt az eszménket, hogy március 15-ének megünneplése városunkban meghonosuljon, állandósuljon, annak jelentőségét minden évfordulón hozzánk méltóan megünnepeljük s gyermekeinket annak szellemében neveljük, — a polgári kör segítette diadalra, tiszteletének megszerzéséhez ő nyújtotta a legerősebb kezét.

Vegye körül lakosságunk szeretete most és beláthatlan időközön át.

Temesközy Gerzson.

dicskei Komáromy József.

Meghalt egy ember! A természet örök

TÁRCA.

„Fények. Árnyak.“

(Havas I. regénye után.)

Mutatvány Temes. történelmi színművéből.

10. Jelenet.

Stein. Gróf Türey. (jobbról jönnek.)

Stein: Ha kosárnak is látszik, György még sem kosár. Julia még tulajdonképen gyermek. Nem akar még kirepülni a meleg családi fészekből. A jövő pedig jó lesz arra, hogy a mi esetleg halad, el ne maradjon. (Leülnek a közép asztalhoz.)

Türey: (Komoran.) A mi korunkban ezt másképp csinálták. Nem kérdezték a gyereket, hisz az ügysem ismeri az életet. (Ironikusan.) Ez azonban regen volt.

Stein: Nem bizonyos, ők voltak-e a az okosabbak.

Türey: Nincsenek nyemre a bölcselmi elmélkedések. Ennél többet ér a tett. Ilyen voltam mindegy. Engedd meg tehát, hogy a mai nevezetes napon is tettekkel álljak elő, s mindenek előtt arra kérjelek, hogy ha ezenközben baráti szeretetem erősebben csillanok meg, ne vodd azt semmiféle sentimentális nagylelkűségnek. Én ilyen voltam mindegy, miért legyek más ez alkalommal is?

Stein: E bevezetés után csakugyan kíváncsivá tette György. Hagyjuk tehát a szót.

Türey: Nem akarok terjongós lenni, mindjárt üstökénél ragadom meg a dolgot. A Pluhacsek ügy — hivatalos nyelven szolva — fel van derítve.

Stein: (Hirtelen felindulással.) Pluhacsek-et alesztaptam, jól tudod, mit akarsz vele?

Türey: Óh igen, tudom, s ha csak enyit tudnék, nem érdemelném meg magas posztómat. Ámde többet is tudok, azt t. i. hogy a Pluhacsek fiát megszöktették a pandurok elől és a bonyolult ügy szálai egy nagyon is kedves, aranyos kis kézben futnak össze s a kastélyba vezetnek.

Stein: (Székét közelebb húzza Türeyhez, határozottan.) Világosabban! Nem szeretem a rébuszokat. Ki szöktette meg a Pluhacsek fiát?

Türey: (Fagyosan, moródon nézve Steinre.) Júlia!

Stein: (Tágra mereszti szemeit, majd kacag.) Nem farsangi tréfa ez György?

Türey: (Ridógen.) Sajnálom, hogy nem, komoly valóság barátom, itt vannak a hivatalos nyomozás adatai, melyet a legmegbízhatóbb emberem, a te volt körülöd, Beró teljesített kiváló buzgalommal.

Stein: (Olvasa. Olvasás közben mind izgatottabb lesz. Az asztalra üt.) Szörnyűség.

Türey: Csillapítólag.) Megtudom érteni felháborodásodat Richard. A dolog az én kezeim közt van s hál Isten, nemes kéz az, melyet baráti kéz gyanánt nyújtottam feléd eddig is. Meg akarom neked mutatni, hogy mekkora szeretettel vagyok házad iránt és eltemetem ezt a romantikus illatú tévedést. Teljesen az én hatáskörömbé tartozik s vállalom érte a felelőséget. Semmi halára nem gondolok e minutumban. Megpecsételtetnők ősi barátságunkat egy elszakíthatlan kapocsal, mely boldoggá tenne egy apát és egy ifju szívet, a fiamét. (Lelkesen.) Jegyezzük el gyermekeinket Richard. Magasztos dolog fakadna imo a tévedésből is. Te ismered a mai idők zordságát, méltá-

nyolnod kell tiszta áldozatomat. Nem pressió ez, ne érts félre, hanem a fiáért aggodó apának kínos vergődése.

Stein: (Feláll, komolyan.) Vagy igaz barátom a mit állítasz, vagy nem. Ha igaz, — a mit ugyan nem hiszek — Julia oly dolgot követett el, a miért bünhődnie kell. (Fenyegetőleg.) Ha pedig nem igaz, akkor közibe csapok annak az intrikának, a mely ezt ki eszelte. Megfogjátok érezni a Stein ökleinek súlyát.

Türey: (Szintén feláll.) Barátom, tégy béléltásod szerint, mielőtt azonban eltávoznék én is, — mert vendégeid már eltávoztak, — arra figyelmeztetlek, hogy ne hamarkodj ol semmit. És még egyet: ha számítás arra, hogy mi még találkozzunk, mint jó barátok, ez már te rajtad áll, általod lehet, vagy rajtad mulik. Isten veled: (El.)

Stein: (Egy darabig némán néz utána. Csöngtet.)

Inas: (Megjelen.)

Stein: Kéretem Julia kisasszonyt. (Inas el.)

11. Jelenet.

Stein. Julia.

Julia: (Még hőkönve nézi apja dült arcát) Bajod van atyám? Az Istenért mi történt?

Stein: (Nyugodtan.) Csendesesen Julia, még nincs baj. Egy kérdésem lesz hozzád. (Szigoruan vizsgálja Julia arcát.) Igaz-e, hogy megszöktetted a Pluhacsek fiát?

Julia: (Mélyen megdöbben. Zsebkezdőjét arcára szoritja.)

Stein: (Vad indulattal.) Julia! Hát meg tetted?

Julia: (Roskadozva fogodzik az asztalba. Zokog.)

Stein: (Mindkét kezével halántékaihoz

törvénye szerint a mulandóságáé minden, ami a földön él és csak az emlékezet az, ami rövidebb-hosszabb ideig diadalmaskodik az elmulás fölött. Emberek után emberek követik egymást az elmulásban, akiknek koporsója mellett csak a szerető családtagok állanak szomorodott szívvel s a vallás őre, a hit buzgó apostola mondja el az áldás utolsó egyszerű szavait a porrések fölött.

Kövés ember az és — sajnos — mindig kevesebb azok száma, kiknek koporsójánál az egész társadalom, egy város egész lakossága áll meg, hogy elismerésnek cipruságát nyújtsa a távozó felé, aki nehezen pótolható irt hagyott maga után.

A városháza ormára kitűzött fekete lobogó jelenti, hogy közelünk egy kiváló faktora, a városnak 12 éven át erős kezű volt bírása, több mint negyven éven át képviselője, majd tanácsnoka, vált ki közigazgatásunk testületéből; a r. kath. iskolán legtevékenyebb tagja elmulásán; a Casinó fekete trikolorja fejezi ki a casinó tagjainak és választmányának mély részvétét a messze körben kiterjedő gyászban; a Polgári kör fekete jelvénye tanuskodik a kör tagjainak igaz fájdalomról hosszú éveken keresztül volt elnökének, legrégebb tagjának elhunytá fölött.

Komáromy József elhunytá igazán fájdalmas mindanyónknak, kik benne egy egész embert, közelünk egy törhetlen harcosát, puritán jellemet s vakakartú férfút ismertünk, tiszteltünk és szeretünk.

Képviselőtestületünkben vezető szerepet vitt egész betegségének kezdetéig és épen kiválósága indít hennünket, mint cronika írókat arra, hogy a sablonos szokásoktól eltérően felemlítsük, hogy ozen vezető szerepe fölött mindég feltékenyen örködött s bizony sokszor akasztotta meg a fejlődés eszméinek érvényesülését és munkálatának folyamatát jelentéktelen anyagi kérdések előre tolásával. Mindazon által egészséges, gyakorlott felfogásával sok bonyolult ügyekben oldotta meg a gordiusi csomókat s a képviselőtestület egyik legérdemesebb és legértékesebb tagját veszítette benne el.

Hosszas betegség után f. hó 8-án d. e. 1/2 12 órakor hunyt el s temetése 9-én mont végbe kiváló nagy részvét mellett.

Haláláról a város előjárósága gyászjelentést adott ki, ravatalára díszes koszorút helyezett és az előjáróság nevében Papp Péter szép beszédben bucsúztatta el városunk e kiváló polgárát.

Nyugodjon békeben! T.

Egy bűnügyi tárgyalásból.*)

Az „Abony” f. évi január hó 29. számában

kap majd higgadtan.) Fel tudod fogni Julia hogy mit cselekedtet?

Julia: (Zokogva.) Irgalmasság! akartam cselekedni apám!

Stein: Az ellenségemmel akartad ezt tenni?

Julia: Nem volt ellenségem. A véletlen sors tette azt.

Stein: (Felpattan.) A nagyra vágyása, örült eszméi, a halátlansága. (Elkeseredve.) És te ilyen embernek nyújtottál segéd kezét, hogy engem lesajts!

Julia: (Könyörög.) Bocssás meg apám.

Stein: Fájó lemondással.) De a császár nem bocssájt meg nekem. Két színű játékot vetnek majd szememre. Árulást! A legnagyobb bünt, a mit katona elkövethet. A mostani zavaros időkben ki moshat engem tisztára ily aljas vád alól? Senki Julia, senki.

Julia: (Elénköbben.) Mond meg, hogy én, én. Büntessenek engem.

Stein: (Csüggedten.) Ki hiszi el, hogy az alma ilyen messze hullott el a fájától? Minden a mit tettel, az én rovásomra megy, nekem kell felelnem érte. Nem vagy már kis gyermek Julia, mond, megértesz-e engem? Tudod-e, mi faj nekem? Mi történt velem?

Julia: (Lesült szemét, melyet sűrűn törülget megadóan.) Kerdezz édes apám, mindent elmondok.

Stein: (Indulatosan.) Mindent tudok. Megszöktetted. De mivel magyarázzam meg ezt a tottedet? Egy ember, a ki gyalázatot hozott fejemre a csatamezőn, életemre tört, megfutamtott, holtat atyjának földjé, kenyéradó gazdája, úgy szólván barátja voltam, neki pedig jól tevő neveltetője. Mond hat, hová tetted szívvedet, mikor ezt az embert megszöktetted az igazságszolgáltatás elől.

volt olvasható „Beküldetett aláírással egy közlemény, amelyben Györi Béla nevezetű alzóltó egyén botrányos magaviseletére hivatott fel a helybeli rendőrség és a kir. ügyészség figyelmé. Ezen közlemény és egy külön feljelentés folytán több rendbeli nyilvános szemérem elleni kibágás címen rendőrhiztosunk egy beadványban lépést tett a ceglédi büntető bíróságnál a botrányt okozó egyén ellen. Ez ügyben a tárgyalás február hó 28-án ment végbe. A bíróság részéről jelen volt a tárgyaláson dr. B. Molnár Z. büntető bíró, 1 bírósági ügyész, 1 bírósági jegyző; 2 abonyi tanító, 9 abonyi iskolás gyermek, az abonyi rendőrkapitány mint koronatanuk és a vádlott. Büntető bíró vádlott elé terjesztette a feljelentésben foglalt többrendbeli vádat, mit részben elismert, de legnagyobb részben — akkori részeg állapotára hivatkozva — tagadással vett. Vádlott vallomása jegyzőkönyvbe vétetett.

Következett a korona tanuk vallomása, akik a vádlottra nagyon terhelő kijelentéseket tettek, többek közül olyanokat, amelyeket csak józanul, megrögzöt t bűntudásból követhetett el. A terhelő vádad súlyá alatt, különösen azok hallatára, amelyek az iskolás gyermekek megbotránkoztatását előidézték, — megingott vádlottnak előbb tanusított konoksága és kaján mosollyal beismerte a vádak igaz voltát. Kikérdeztetvén multja felől, bevallotta, hogy már 3 évet ült Debrecenben lopás miatt és Abonyban is volt botrányos viselete miatt elzárva számtalanszor.

Koronatanuk — gyermekek kivételével — megeskettetvén, büntetőbíró — ügyész kérelme folytán is — a legszigorubb büntetést volt kénytelen vádlottra kiméni. A büntető törvénykönyv idevonatkozó szakasza alapján, több rendbeli szemérem elleni kibágásért Györi Béla 2 havi börtönrre, 100 korona pénzbüntetésre és az eljárási költségek megtérítésére ítéltetett. Nem fizethetés esetén, a pénzbírság börtön büntetésre lesz átváltoztatva. Az ítélet kihirdetése után büntető bíró kördezt intézett az ítélthez, hogy megnyugszik-e az ítéletben, vagy pedig fellebbez. A szerencsétlen Györi Béla imígyen válaszolt: „Kedves jó bíró uram, nem vagyok megelégedve az ítélettel. Appellálok! Appellálok azért, mert nem 3 hónapot, hanem 10 évet érdemeltem volna, olyan nagy bűnös vagyok.”

Erre a büntetőbíró megjegyezte, hogy hosszas bírói gyakorlata alatt még ehhez hasonló emberrel nem volt dolga, amennyiben mind megvolt elégedve a büntetéssel, csak éppen ez keveselte.

Éltelt nyilatkozatából is kiviláglik és meggyőző mindenkit afelől, hogy az ítélettel — amely

Nem gondoltál öreg atyádra, akinek keservesen szerzett érdemeit meg tapostad? Nem jutottam eszedbe gyermek?

Julia: (Teljesen megtörve.) Nem gondoltam semmire. Azt hiszem elvesztettem akkor az eszemet egészen.

Stein: Semmire sem gondoltál! (Fájdalmasan.) Ősz fejemet, rád mosolygó arcomat sem láttad szeméid előtt? Hát van neked szived, hogy nem szántál meg, hogy nem láttad előre végig csorogni barázdált arcodon a könnyet? Gyermekek, csakugyan elvesztetted az eszedet.

Julia: El, el édes jó apám. Senkit sem láttam, csak őt, senkire sem gondoltam csak ő reá, az ő nagy veszedelmére. Szívem össze fahasarodott arra a gondolatra, hogy elakarják fogni. Ő, ő, minden más eltűnt előlem. Meg tettem volna mindent, a mire egy leány képes.

Stein: (Magdönbenre felkiált.) Tehát szereted?

Julia: Rút, halátlan gyermeked volnék apám, ha még ezután is titkolom, vagy tagadnam. Őlj meg, ha bünt követtem el, nem bánom; őlj meg, fojtad meg ezt az érzést. (Átszellemlülve.) Igen, szeretem.

Stein: (Dühösen.) Szőkevény ellenfelem senki, semmi, de te meg tudnál érte halni! Ég és föld vagyunk egymásra nézve, de te szeretted! I-szonyatos, örült, gyilkos szó, a melyvel megeskettél, tönkre tetted egész életomat. És a tiedet is, Julia, tudod-e? Türey kezében van az egész nyomozás s ha nem megy a fűhöz, hadbírság elé kerülök. Én, egy Steinhauzen! Elgondolni is rémitő! (Égy székbe roskad.) Mi jár ki ezért? Az én hírem, nevem, becsületem mind, mind porba, sárba tiporva, aljasnak fognak tartani, hütlennak a császár iránt; el dobnak, mint egy rongyot. (Arcát kezével eltakarja. Majd hirtelen felugrik,

jogerőssé vált — nem ártatlan lélek került a börtön vezeklésre kényszerítő zord falai közé; tehát megnyugodhatunk sorsán.

Éltelt azonnal megkezdte a rája mért büntetésnek elszenvodását, amely neki nem lesz oly borzasztó, mert hiszen ő azt már régen praksziból ismeri.

Mint szemtanu, még némi észrevételt fűzök az iminár befejezett bűnügyi tárgyaláshoz.

Ama cinikus, goromba, kihívó modorral szemben, amelyet vádlott a tárgyalás egész folyamata alatt produkált, csak egy oly böles mérséklettel rendelkező, hivatása magaslatán álló, a különféle jellemeket ismerő ítélő bíró tarthatta meg higgadt-ságát, mint dr. B. Molnár Zoltán járásbíró, aki a helyett, hogy a cinikusan kihívó modort azonnal megtorolta volna — mert hatalmában állott volna megtorolni — nagyon bölesen inkább aziránt intézkedett, hogy a vádlott tulerős bátorsága a helyzethez képest redukáltassék. És redukáltatott nélkül, hogy a gorombaságért, gorombaságban volt volna része. Ez a humanus és a böles mérséklet-től irányított középúton járó bírói eljárás engem valóban meglepett.

Nem hagyhatom az elismerés szava nélkül azt az udvarias, tapintatos elbánást sem, amellyel a két koronatanu tanítót illette. Úgy látszik, nagy-rabecsüli a tanítóságot s annak nevelve oktató munkáját. Ilyenre csak nagyműveltségű, mély érzésű egyének képesek.

És én azt hiszem, mikor meghozta az ítéletet, nemcsak a közérkölesön esett sérelmeket torolta meg, hanem a tanító nevelve-oktató munkáját is védelembe vette, bölesen tudván, hogy az iskola nevelő ráhatásának máza csak addig marad a gyermeki lelkeken, míg az utca (számtalan esetben az otthon is) s az élet igen sok visszaható körülménye le nem törüli azt.

Olvassuk a lapokban, halljuk közszájon fogogni ama sztereotip vádat, hogy az „iskola csak tanít, de nem nevel.” Hála Istennek, ez a vád nem igaz. Nem igaz azért, mert az iskola nevelés nélkül tanítani nem is tud. Tanítás és nevelés, e két-tő együtt jár. Hogy az életben találkozunk elég sűrűn egyénekkel, akik az iskolai nevelés nyomai alig észrevehetőek, oka abban keresendő, hogy azok az egyének kikerülve az iskola védőszárnyai alól, olyan körülmények közé sodortattak, ahol elegendő alkalom kínálkozott az erkölcsi jóval teljesen ellentétes módon átfurmálódni.

Tagadhatatlan, az iskola csak akkor nevel igazán az életre, ha az egyént minden esábos körülményekkel szemben sziklaszilárd jellemmé fej-

öklével az asztalra üt s aztán Julia elő áll; dühvel.) Én pedig azt a gonosz embert, azt a gyáva frátert, aki egy fehér leány szárnyai alá mert menekülni, megölöm.

Julia: (Térdre esik atyja előtt. Kezeit össze teszi.) Lemondok mindenről, ha kivánod; kolostorba megyek, ha parancsolod; férjhez megyek ahoz, akihéz mondd, cseléded leszek, koldusod leszek, vagy mérgot veszek magamhoz, mindenre képes vagyok, csak azt ne tedd meg, a mit most fogadtál. (Fölkel.) Ne bántsd ezt az embert, őlj meg engem, az én véremmel mosd le a piszkot, a sarat magadról, én vagyok a bűnös s azt a bűnös vére moshatja le.

Stein: Én tudom, kit kell megölnöm.

12. Jelenet.

Voltak Steinó.

Julia: (Az asztalra borul és zokog)

Steinné: Mi ez? Mi történik itt?

Julia: (Felugrik, anyjához rohan, keblére omlik.) Anyám, segíts!

Steinné: (Férjéhez.) Mit csináltál Richard?

Stein: (Karjait mellén össze fonja, sötéten.) Egy gazember bemoeskolta az én katonai híremet, elrabolta leányunk eszét, szívét s aztán gyáván a szárnyai alá menekült. Megyek rögtön, es leszámolok vele.

Julia: (Atyjához rohan, karjait vállaira fekteti s keblére borul.) Atyám, az Isten nevére kérlek ne tedd ezt!

Stein: (Elődítja magától Juliát, a kit anyja fog föl. Dühötl hőrögve.) Ha ezer leike van is, meg ölöm. (Indul jobbra.)

Steinné: (Férje után kiált.) Ha ezer hegye van is a kárdoknak, megmentem!

Függöny.

leszli. Ezt teszi is, erre törekszik is az iskola, csak ne zavarja, ne kárhoztassa szififusi munkára maga az élet. Ne kárhoztassa arra, hogy amit egyik nap épít, azt másnap lerombolja igen sokszor az otthoni helyzetlen, rossz nevelés, lerombolja legtöbbször az utca trágár beszédjével, szemérmert sértő mesztelenségével.

*) E közlemény mult számunkba anyaghiány miatt behelyezhető nem volt.

MI UJSÁG?

— **Gyűlés.** A „Kath. Olvasóegylet” választmányja f. hó 8-án megtartott gyűlésén felolvastatott az alakuló ülésről felvett jegyzőkönyv. Kontz Pál elnök beszámolt a farsangi bál jövedelmének tiszta maradványával (170 koronával), előterjesztést tett „március 15.” miként megünneplésére nézve, melyszerint az egyesület úgy a délelőtti, mint a délutáni ünnepélyeken zászlója alatt fog megjelenni, este 7 órakor társas vacsorát rendez (egy teríték ára: 1 kor. 60 fillér), a hazafias ünnepély, költségeihez pedig 10 koronával járul. Indítványoztatott az elhunyt Komáromy Józsefnek, az egyesület megalakulásától fogva buzgó tagja emlékének jegyzőkönyvi megörökítése. A bál rendezőségének sikeres működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztatott. Kontz Pál elnök indítványára elhatározta a választmány, hogy rk. templom kifestésének javára Husvétira nagyszabású bált fog rendezni. Gyűlés elnök elterelésevel ért véget.

— **Felolvasás.** A „Katholikus Munkásegylet” ma d. n. 3 órakor nagytermében ismeretterjesztő előadást rendez az alábbi tárgysorozattal: 1. Megnyitó. Tartja: Ft. Léva Mihály apát-plebánus. 2. Mire jó a gazdaságban a számvitel. Felolvasa: Matusek Ferenc polg. isk. tanár. 3. „Testvér ne add oda” című költemény Benke Tibortól. Szavalja: Pataky János egyleti pénztárnok. 4. Kolozsvár város és környéke 100 színes képen vetítógéppel bemutatja: Tautossy Kálmán tanító. 5. „Fülemüle” Arany Jánostól. Előadja: Göncöl Maria. 6. Zárszó. Az előadásra ez uton hívja meg az érdeklődőket az elnökség. Beléptidij nincs.

— **Március 15.-e az állami polgári iskolában.** Az állami polgári iskola március 15-én d. e. 10 órakor az intézet tornacsarnokában hazafias ünnepélyt tart, melyre a város nagyérdemű közönségét tisztelettel meghívja.

— **Huyltársas.** Templomunk villamosvilágítása berendezésének költségeire a polg. körben tartott tombola és bál jövedelméből 501 kor. 38 fillért, az ujszászi-úti iskolában tartott gyermekelőadás után 54 kor. 60 fillért és a városi házi szolgák mulatságának tiszta jövedelmeként 76 kor. 28 fillért átvettünk és mindazoknak, akik e szép sikert fáradozásukkal előmozdították, köszönetemet fejezem ki. Léva, apát-plebánus.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazok, kik feledhetlen jó ferjem elhalálozásával ért mélyen bánatomat kegyes részvételükkel enyhíteni szivesek voltak fogadják hálás köszönetemet.

Abony, 1011. március hó.

özv. Komáromy Józsefné.

— **Tanulmányos előadások.** Lapunkban hirdetett sorozatos előadások az állami polg. iskolában január hó 22. óta folyamatosan vannak. Február 26-án tartott meg a 6 ik előadás, amelyen a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István alkotásai s az ő tevékenységével egybeeső történelmi jelentőségű mozzanatok mutattak be szobán és vetített képekben. A korhű képek és iratok itt még nem látott nagytáblán voltak szemlelhetők. Igazán pámulatos az a haladás, amit a magyar nemzet a képrejzolás és nyomdaiipar terén elért Széchenyi korától fogva. A képeket Endy Tekla tanárnő felolvasással kísérte, míg a villamos vetítógéppel Homoky István igazgató, Kozák János és Lengyel Klára tanárnők szorgoskodtak. Több tanár, de még több gyermek hallgatója és nézője volt a nagyon érdekes és Széchenyi korát markáns vonásokban bemutató előadásnak. Ezt az előadást azért kellit kiemelni, mert ennek tárgyát az új Magyarország kialakulásának alapjait képezték s mert a magyar nemzet reneszánsza Széchenyi korával veszi kezdetét. Elsőrendű történelmi előadás volt a mult vasárnap is. Ekkor Böki tanár olvasott fel a hun magyar mondakörből, eleink hajós társáról, a honfoglalásról, őseink nevezetesebb eseményeiről. A villamos vetítógépet több tanárrelvett tag közreműködésével Homoky igazgató kezelte. — Elég nagy számu közönség volt jelen.

— **Vig estély** cím alatt hirdetnek egy művész estélyt a főváros legelső rangu kabarettársulatának ének és szavaló művészei ma estére a Kossuth szálloda éttermeibe, mely alkalommal nemcsak pompás előadásokban, hanem Robiczek különó italainak élvezetében is lesz részük szórakozni vágyó közönségünknek.

— **Szőlészeti tanfolyamról.** A szőlészeti tanfolyam második napján, mult pénteken, — Kocskeméthy Géza borászati felügyelő a szőlő ellenségeit, a kártékony rovarokat s azok pusztításait; majd a szőlő betegségeit ismertette s az azok ellen való védekezés módjait is. E szerint a szőlőnek négy nagy ellensége van: a pajor, a filloxera, a peronoszpora és a szőlő penész. A pajor ellen a cserebogarak elpusztításával, a filloxera ellen a kötött talajú szőlők megszüntetésével, lehet legsikeresebben védekezni. Több fölvetett kérdésre is készséggel felelt meg az előadó, a ki nek előadását nem reprodukáljuk; akinek szükség van rá, hallgassa meg közvetlenül. Sajnos azonban, hogy sokan nem képesek felfogni az előadások jelentőségét, anyira tele képzelik magukat tudományal. Az ő dolguk; szerencsére sokkal többen vannak, akik értékelni tudják az előadások fontosságát és hálásak tudnak lenni az előadó fáradozásai iránt.

— **A Kath. Olvasóegylet** mult vasárnap, március hó 5-én délután kezdte meg a nagybőljre tervezett sorozatos előadásait szép, nagy termében, amelyet ez alkalommal színültig megtöltött a nagy számu érdeklődő közönség. Az előadást Ft. Léva Mihály apát, esperes-plebánus, vednök elnök tájékoztató beszéddel nyitotta meg. A villamos vetítógép Homoky polg. isk. igazgató kezelésével képekben mutatta be őseink eredetét, honfoglaló munkáját, stb. A szövegmagyarázatot Hangody György rk. tanító olvasta fel. Tiszt. Pusztay János agilis s. lelkésze a rk. hitközségnek, tartalomduis felolvasásában azt fejtegette, hogy milyenek kellene s milyenek nem kellene lennie a nőknek, illetőleg az anyáknak és házastársaknak. Abban találja — igen helyesen — a családi élet harmoniáját, ha a férfi az ész, a nő pedig a szívet képviseli. Talentumos felolvasó egész esélyt a tulhajtott divatot ostorozza. A minden ízében tanulságos felolvasás általános helyeslést és éljenzést váltott ki az agilis felolvasó részére. Az előadást a többször megéljenzett Ft. Léva apát, vednök-elnök zárószavai fejezték be. Köszönetet mondott Homoky igazgatónak, tiszt. Pusztay s. lelkésznek, Hangody tanítónak, Kontz Pál egyleti elnöknek, egyleti tagokból s nem tagokból álló hallgató közönségnek. Előbbieknek a buzgó közreműködésért, utóbbiaknak tömeges részvételükért. A polgári iskolai, kath. olvasóegyleti és a kath. munkásegyleti ismeretterjesztő előadásokat műveltségüket gyarapítani vágyó közönségünk partolásába a legmelegebben ajánljuk. A részvétel mindenütt díjtalan. Valaki.

— **A szőlősgazdák figyelmébe.** A legközelebbi szőlészeti előadás kedden d. e. 9 órakor lesz Pintér Gyula szőlőjében, a metszés gyakorlati bemutatásával. — A hallgatók ott gyűlkezzenek.

— **Kurucz estély — Ceglédén.** Perszo, hogy Ceglédén és nem nálunk — gyönyörű Rákóczi ünnepélyt tartott hushagyó kedden a ceglédi ipartestületi dalkar, melyen kiváló részt vett a főgimnázium pár jeles tanára is felolvasással és szavallattal.

— **Komisszió.** Nem tudjuk másképp jellemezni azt az alávalóságot, melyet néhány suhanc produkált Görk Gyula tanár lakásán ma egy hete, éjjel. Nevezett tanár cselédjéhez járt egy legény, a mi nem tetszett több más legénynek. Mit eszelekedtek tehát? Elfogták azt a szerencsétlen flótást az utcán, el cipelték Görk tanár lakására s ott a konyhán verték felholtra, közben össze törvé ott a konyhán minden össze törhető tárgyat. Valóban meg áll az ember esze ilyen pimaszság hallatára s nem tudjuk, szamtelen góg e az a paraszt legénységtől, hogy nem kimélik tisztos úri emberek magán lakását s oda merészkednek kifent késekkel, olmos drót köteikkel, revolverrel, vagy butaság, melynek halvány sejtelmé sincs a tisztesseges magaviseletről. Mindenképen szomorú adat az alsóbb néposztály fiatalága egy részének elmaradottságáról és önkéntelen felsohajthatunk: deres! Jöjjön el a te országod. Valamikor úgy csinálták ezt az őregeink, hogy ki péczézték az efajta virtuskodókat és szépen beszeréztették. Jó volna talán felújítani ezt a régi jó szokást. Minden esetre azonban legjobb házi szer a batörsek ellen a — revolver.

— **Öngyilkosság.** Németh Péter 61 éves vincellér, felesége halála miatti bánatában és elhagyatottságában f. hó 10-én Weisz Samu szőlőjében egy huszár karabínnal agyonlőtte magát s nyomban meghalt.

Liszt-, kenyér- és takarmánycikkek árjegyzéke.

— Flégner Géza gőzmalma heti jelentése. —

Buza dara 36 fillér. — 0-ás liszt 35 fill. — 1-es liszt 34 fill. — 2-es liszt 33 fill. — 3-as liszt 31 fill. — 4-es liszt 29 fill. — 5-ös liszt 27 fill. — 6-os liszt 25 fill. — 7-es liszt 20 fillér. — Rozs-liszt 23 fillér kilója.

8-as takarmány-liszt 12— korona. Búza-és rozs- finom korpa 980 korona. Goromba korpa 1020 korona. Árpa-dara 1700 korona. Árpa tócs lisztes 16— korona. Tengeri-dara 1230 korona, Bükköny- és ocsú-dara 920 korona 100 kilónként. zsák nélkül.

Egész fehér házi kenyér 30 fill. Közép fehér házi kenyér 26 fill. Kétszer-búza lisztből készült kenyér 20 fillér kilója.

Ceglédi-úti lisztelárusító helyen (Ringelsen-féle bolt) minden liszt 1 fillérrel olcsóbb.

Szikozay Erzsébet Ujszászi-úton levő (Szarka-féle) sütődejében olcsó mőalmi lisztek kaphatók:

0-ás 36 fill., 1-es 35 fill., 2-ös 34 fill., 5-ös 32 fill., 6-os 30 fill., 7-es 26 fill., 7-es á 23 fillér kilója.

Ugyanott naponta friss házi kenyér kapható házhoz szállítva: egész fehér 30 fill., rozsos 26 fill., barna 22 fillér kilója.

Gyökérnyakban nemesített Rozsátó minden színben kapható Németh Béláné rózsza telepén Abony.

 A Kossuth szaloda éttermeiben vasár-és ünnepnaponként valódi SALVATOR sör kapható.

Március 15-én PILSNERI sör!

Eladó ház.

Varga Józsefnek Vasut-úton levő új háza szabadkézből eladó, esetleg haszonbérbe kiadó, mely áll 3 padolt szoba, konyha, kamra és mellék helységekből.

Kézimunka tanítás.

II. ker, Toldi-utca 54. sz. alatt levő házamban mindenféle kézimunka tanítást nyitottam, hol bárki is jelentkezhet tanfolyamra minden időben.

A legjutányosabban és pontosan tanítok.

Kiváló tisztelettel

Kun Sándorné.

Egy önálló lakás, 3 vagy 4 szobával, szokásos mellék helyiségekkel, **Szent-György napra**, esetleg május elsejére kerestetik. Tudakozódni lehet II. ker. Kínizsi-utca 119. szám alatt.

Eladás.

Neumann Ignác paládicsi bérletén különféle nemű egy és két éves fajborjúk, Abonyban lakásonon pedig könnyű fajta szakékek vannak eladók. — Értekezhetni a tulajdonossal.

Értesítés.

Az „Abenyi közgazdasági bank részvénytársaság“ értesíti az érdeklődőket, hogy az intézet ügykörébe felvette a

törlesztéses jelzálog kölcsönt.

Kölcsönt nyújt ingatlanokra 15-től 50 évig terjedő időtartamra 5% kamat alapon a legkedvezőbb feltételek mellett.

Abenyi közgazdasági bank
részvénytársaság.

Hirdetés.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. -- Havonként elérhető jövedelem 300-600 korona.

H e c h t Bankház Részvénytársaság,
Budapest, Ferenciek-tere 6.

Élelmiszerek, bel- és külföldi terményeket értékesítő vállalat

Beer Samuel és Táras

A székesfővárosi pénztárnál óvadékot elhelyezett törvényszéki legbejegyzett magánbizományosok.

Budapest Központi Vásárcsarnok.

Iroda: Csillag-utca 1. Telefon 42-26. Sürgőnycim: Beer Csillagutca. Postatakarék Cheque számla 25153.

Elfogadjuk mindenféle élelmiszerbizományi értékesítést a legmagasabb napi árlabban a legjutányosabb feltételek mellett, gyors és előnyös lebonyolítással.

Marhahúst, öltött borjúkat, juhokat, bárányokat, sertéseket, füstölt kolbász árukat, nyers- és füstölt sonkát, vadakat, élő és vágott lisztelt baromfit, halakat, élő rákokat, tojást, mézet, tejfölt, vajot, tehénturót, juhturót, sajtokat, hüvelyes veteményeket, mákot, paprikát, zöldségeket, burgonyát, korai főzelékeket, gyümölcsöket, almát, birsalma, körte, szamóca, málna, pöszmété, ribiske, meggy, cseresznye, barack, szilva, görög- és sárgadinnye, csemege-szőlő, borszőlő, must, bor, stb. stb.

A küldemények címükre: Központi Vásárcsarnok vasutállomáshoz intézendők.

Heti jelentést kívánatra küldünk és készséggel szolgálunk mindenre felvilágosítással.

Régen elismert és jónak bizonyult
Dr. Schöfft-féle

Aranyesepek

Biztosan és gyorsan ható szer a váltóláz ellen, annyira, hogy két kanál bevétele után a láz megszüntéért jótálmuk. Az aranyesepek a gyomor- és bélhajok minden nemét, a fejfájást, vértelulást gyógyítják, tisztítják a vért. Különösen gyorsan és biztosan hatnak idült gyomorhurut, gyomorgyulladás, székrekedés, étvágytalanság, göresök, gyomorgöresök, kolika esetében, pár perc alatt. Kifejezetten erős hasmenés és hányinger ellen. Nincs egyetlen olyan szer sem, amelynek hatása oly gyors és biztos volna, mint az aranyesepekké. Nem romlik a legnagyobb hőségben sem: akik aranyesepeket állandóan hordanak maguknál, hirtelen megbetegedéstől és szőlőhűdéstől megvannak védve. Egy háztartásban sem hiányozhat. Kolera rohamoknál rendkívül hatásos. Számos köszönőirat áll rendelkezésre.

1 üveg ára 1 ft 20 kr. — Szétküldi:
Kodnár Dömötör, Budapest, I. Atilla-utca 23/b.

„M-l-l“? — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Finlincotin-cigarettahüvelyek fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi! Minden fadoboz érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

Szőlőoltványok !!

Kiváló szép és dús gyökérzettel, szokvány minőségű oltványok Ripária-Portális alanyra oltva a legjobb bor- és esemege fajokban, közöttük „Cab-bagyszeve“, mely fajta már július közepén érett. Ezenkívül sima szőlőoltványok, Ripária-Portális és Rupesztris-Monticola sima és gyökeres alanyvesszők, peronospora és jégyerésmentes hazai sima és gyökeres vesszők a legjutányosabb árban.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld az

„Erzsébet-szőlőoltványtelep“

Tulajdonos: Schmidt Mátyás, Bogáros, Torontálm.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótálmát, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES.
MEDGYES, 62. SZ (NagyKüküllő-m.)

! Tessék képes árjegyzéket kérni! !

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőhírtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

!! Kötőgépek !!

Újdonság háztartási és ipari célokra. Kényelmes részletfizetésre is kapható. Kérjen árjegyzéket. Tanítás Budapesten ingyen. Fogl József Lajos, műgépész Bpest, VI. Aradi-utca 11.

MAGYAR VULKÁNCEMENTGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Központi iroda: Budapest, Vas-utca 25. szám. — Telefon-sz. 107-16. Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajándék: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kifünő minőségűt, mely a portlandcement szabványait 50 %-kal túlhaladja.